1875. VII. évfolyam. 140. szám. Szerda, julius 21.

Előfizetési árak:
Helyben es postan küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni, hajdu-böszörményi és székelyhid-kerületi „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Hitelviszonyaink.

Biharmegye, jul. hó.

Szomoru, sőt megdöbbentő az eredmény, ha államunk hitelviszonyait vizsgáljuk, ha látjuk, hogy ez a hajdan hatalmas és ragyogásban felül nem mult, hitében senki által utól nem éretett ország most mint tengődik napról-napra, mint kuncsorog egyik-másik bankháznál kölcsönpénzért, s mint a még kiskoru, de nagy örökségre váró ifjoncz, mint ir alá százért százötvenet, csakhogy kaphasson pénzt, mivel szükségét kis időre elaltathassa. És aztán, ha már nehány nap mulva ujra előállott a szükség, — mint indul meg kóduló utjára s bugdácsol az inség sivatagán a messzetávolban feltünő, vagy csak feltünni tetsző oáz után.

Ez a mi állami existencziánk szomoru képe.

És a mi az államnál megvan en gros. az megvan az egyes állampolgároknál en miniatur.

Mi, kik a nép közt élünk, kik a földmives minden napi sohaját halljuk, láthatjuk a nyomort egész nagyságában. Amott az államnál el lehet azt takarni ugy a hogy, kongó szavakkal, czifra frázisokkal; de itt az egyeseknél még a takaró is nyomoruságból lenne szőve.

És valamint az államnál a tönkre tett hitel az ok. ugy az egyeseknél is az.

Az ötvenes években egyszer csak hirtelen megindult a telekkönyvi munkálat, mint a mely a hitelnek alapkövét képezendi; s a nélkül, hogy ennek következményeire a népet figyelmeztették volna kellőleg, s a nép vezetőit annak természetére beoktatták volna, neki mentek, és a birtokokat derüre-borura telekkönyvezték, sokat kimosdattak, sokat bemosdattak, denique maig is a legnagyobb zürzavar van. Igaz, hogy azzal, miszerint a törvényt nem ismerte, magát egy állampolgár sem mentheti, s a hibás beirás ellen ott volt a felszólamlásra kiszabott határidő, de ez a dolgon mit sem változtat már most; az eredmény az, hogy a szegény polgárnak nincs hitele, mert nincs telekkönyve, — vagy ha van, az is hibás.

Ha az egyes állampolgárok hitele kihat az állam hitelére, akkor — mert ez elvitázhatatlan — első dolog volna a telekkönyvek renoválása.

Azt fognák rá mondani a minden munkától iszonyodók, hogy az nem lehetséges, mert a telekkönyvekre eddig bejegyzett terhek nem törölhetők ki.

Én pedig, ha megengednék, azt mondanám, hogy igenis lehetséges, csak akarni kell.

Ugyanis azt hiszem; csak is a fentebb mondott dolog, a teher kérdése képezi a legnagyobb ellenvetést; erre nézve miután a teher nem annyira a személyt, mint a vagyont illeti, a telekkönyvek ujonan készitésénél csak a személy változnék, nem pedig a teher is.

Vagyis, miután mindennapi dolog az, hogy egyes polgárok azért nem tudnak boldogulni, mert vagyonuk nincs nevökre telekkönyvezve, még pedig nincs azért, mert vagy eredetileg hibás volt a felvétel, vagy időközben jöttek elháríthatatlan akadályok, — a törvényhozó testület teendői közé tartoznék egy általános uj telekkönyvezést elrendelni, oly módon azonban, hogy ott, hol terhek vannak bejegyezve, azok épségben tartandók s csak is a személy változzék ahoz képest, a mint a jelenlegi birtokos kivánja. Ha merülne fel eset, hogy a jelenlegi birtokos a bejegyzett terheket nem ismerné őt illetőknek, az ellen ugy is hiába lamentálna, mert ha egyszer be van jegyezve, őt terheli az, mig ki nem egyenliti. De másrészt ez által a polgárság hitele nagyot emelkednék, — mert ha adóssága van, de lenne is miből fedezni, mig igy bizony nem vásárol senki olyan birtokot, mit soha sem tudna nevére örökiteni.

A nép annyira ismerős már a telekkönyvi intézménynyel, hogy az uj telvételnél aligha fogna hibás bevallást tenni; másrészt minden község szivesen viselné azt a költséget, mit egy ily eljárás okozna, ugy, hogy az államnak nem sokba kerülne, az állampolgárnak pedig sok elveszett hitelt adna vissza s azt az állammal szemben is fizetésképessé tenné.

Szóljanak a dologhoz, a kik erre hivatvák.

Bihari.

— **Vallás- és közoktatásügyi** minister hallomás szerint a franczia, olasz és angol nyelveknek a müegyetemen fennálló tanszékeit, gazdálkodás szempontjából megszüntetni szándékozik a jövő tanévtől kezdve, s a müegytem azon hallgatói, kik e nyelvekben kiképeztetést ohajtanak nyerni, a tudomány-egyetemre fognak utaltatni. Ez intézkedéshez sok szó férhet, különösen, mikor oly sok hátránynyal fog az járni a csekély, mindössze 1500 frintnyi öszszeg ez uton lehető megtakaritásával szemben. — Mint beszélik, a müegyetemi tanácsos a miniszter tervbe vett intézkédése ellen kérvényezni fog.

— **Az őszi honvédgyakorlatok,** augusztus hó második felében veszik kezdetüket, s egész szeptember végéig fognak tartani. Ezen gyakorlatokra azok hivatnak be, kik 1870-, 71-, 72-, 73- és 74-ik évben soroztattak be. Az első budapesti zászlóalj gyakorlatai aug. 29-én kezdődnek, s erre a behivások már szét is küldettek.

— **A vám és kereskedelmi** szövetség revisiója fölött folyt tárgyalások egy időre fenakadtak. A Bécsben volt magyar tanácsosok magokkal hozták az osztrák miniszterium javaslatát a vámtarifa módositására nézve, a mely a megujitandó kereskedelmi szerződéseknél is irányadó legyen. E javaslatot most behatóan vizsgálják a magyar kereskedelmi miniszteriumban és előkészittetnek azon ellenindityányok, melyeket részünkről nagy számmal tenni fognak. „A magyar kormány—a „P. Ll“ szerint—nagy engedékenységet és készséget tanusitott az osztrák miniszterium irányában, midőn e tárgyalásba bocsátkozott, mert nem a külállamokkal kötendő szerződések tervezése a legfontosabb, hanem a fogyasztási adók kérdése, melynek mihamarabbi rendezése Magyarország elutasithatlan követelése, és a melyet Ausztria nem fog különféle ürügyek alatt bizonytalan időre kihuzhatni.“

— **A pénzügyminiszter** a belügyminiszterrel egyetértőleg megengedte, hogy a magyar tisztviselők országos egylete 1876-ik julius 3. a tisztviselők árvái javára 150,000 drb. 50 kros sorsjegygyel sorsjátékot rendezhessen.

A tanárképezdék reformja.

— Miniszteri rendelet. —

Több izben hangsulyoztam, de egyértelemben van eziránt az egész ország, hogy középtanodai, sőt általában a közoktatásügy emelésének egyik főkövetelménye a tanárképzés, s ez annál fontosabb a középtanodákat illetőleg, mert ezek, mint egyrészt előkészitő-intézetek a főtanodákra, másrészt mint oly intézetek, melyekből az elemi oktatás is tanitó-személyzetét nyeri, e kettős irányban elérendő hatásuk természeténél fogva kiindulási pontul kell, hogy szolgáljanak mindazon intézkedéseknek, melyek e tekintetben a közoktatásügy emelésére irányozvák. E szükség érzete vezetett mind a budapesti, mind a kolozsvári egyetemek mellett külön — bár azokkal szoros összefüggésben is álló — középtanodai tanárképezdék felállitására.

Nem lehet tagadni, hogy e tanárképezdék már is hasznos szolgálatokat tettek, s azok jelen szervezete is a külföld több jeles szakférfiának elismerésével találkozott, különösen a mennyiben gymnasiumi oktatás valamennyi tantárgyaiban nemcsak elméleti kiképzéssel foglalkoznak, hanem módot nyujtanak arra is, hogy a tanárjelöltek az oktatás módszereiben gyakorlati utmutatásokat is nyerjenek.

S mindamellett néhány évi tapasztalás, legalább engemet arról győzött meg, hogy tanárképezdéink jelen szerkezetükben a czélnak még sem felelhetnek meg teljesen s az általuk felmutatbatott eredmény, a kezdet nehézségeitől eltekintve is, sem a reájuk forditott költséggel, sem — még kevésbé — középtanodáink szükségletével — nincs kellő arányban.

Ennek legfőbb okát abban találom, hogy a jelenlegi szervezet szerint hiányzik a kellő felügyelet, hogy ugy mondjam: szellemi vezetés és fegyelmezés arra, hogy a tanárjelöltek kiszabott kötelességeiknek teljesen eleget is tegyenek, hogy az előirt előadások és gyakorlatok pontosan és a czélnak megfelelőleg megtartassanak, s hogy általában az oktatás mindenik tanárjelölt képességéhez és szellemi minőségéhez s az oktatás időszaki szükségleteihez legyen mindenkor alkalmazva.

Tekintettel azon körülményre is, hogy tanárjelöltekül legnagyobb részben szegényebb sorsu tanulók jelentkeznek, kiket az anyagi önfentartásuk iránti gondoskodás is akadályoz abban, hogy egészen csak választott pályájukon való tudományos kiképeztetésükkel foglalkozzanak, de különösen azon czélt tartva szem előtt, hogy a leendő tanárok saját választott szakjukban elérendő teljes kiképeztetés mellett az általános miveltség és tudományosság igényeinek is megfelelhessenek: nézetem szerint a középtanodai tanárképzés akkor fogna mind általánosan föladatának, mind különösen hazai viszonyaink közötti czeljának legbiztosabban megfelelni, ha a jelöltek, a tanfolyamok évei s a különböző szakcsoportok szerint, az évi átlagos tanárszükségletnek megfelelő számban egy bentartással (internatus) ellátott intézetben helyeztetnének el, melynek szervezetére és berendezésére nézve, a párisi „Ecole Normale Superieure“-t lehetne természetesen hazai viszonyainkhoz alkalmazva, mintául venni, hol az internatusi intézmény tetemesen mérsékelve van a nagy szünidő, husvéti szünidő, hetenkénti két szabad nap s még egyes esetekben jól indokolt külön szabadságok által; hol a rend szigoruan, de a növendékeknek zárdai rendszabályok általi gyötörtetése nélkül tartatik fen s a növendékeknek nagy munkaszabadság engedtetik.

Felhivom ennélfogva az orsz. közoktatás tanácsát, hogy ez ügyet a fentebb megjelölt irányban tárgyalás alá vevén, ehez képest a tanárképezdéink mostani szervezetében szükségesnek mutatkozó módositásokat s az uj intézmény szervezetének és berendezésének főbb pontjait és követelményeit jelölje ki.

Az esetben pedig, ha a képezdének a jelzett mód szerinti átalakitása, a közoktatási tanács nézete szerint, czélszerünek nem látszanék, ennek okait jelentse föl s adjon véleményt, mikép lehetne mégis a fentebb kijelölt hiányokon segiteni?

Sziporkák.

(Beküldetett.)

Kedves barátom doktor ur! ha azt akarja, hogy jövőre is Nagy György legyen követ a székelyhidi választókerületben, hát csak Kovrikra ügyeljen, hogy valamiképen meg ne találjon halni, mert mig ő él, addig biztos lehet a szabadelvü párt, hogy győz, a mennyiben ő függetlenségi létére soha sem fogja megengedni, hogy pártja őt mellőzvén, népszerübb egyén körül csoportosuljon; ő követ akar lenni s igy nem tartja szükségesnek a pártfegyelem előtt meghajolni.

*

Micsoda!? hát maga függetlenségi párti? leteszi rögtön azt a fehér tollat, vagy felfüggesztem hivatalától, hát nem tudja, hogy az elöljárónak a kormányt kell pártolni?

És a fehér toll helyébe zöld toll tüzetett!

*

Azt beszélik, hogy az egész székelyhidi választókerületben egyetlen egy jegyző merte megtartani a fehér tollat, mint a függetlenségi párt jelvényét, hanem aztán ezt is elütötték szavazatjogától.

Quousque tandem abutere . . .

*

Elnök: (egy fehér tollashoz), — hogy hivják?

Választó: Lakatos Pál.

Elnök: Itt a névjegyzékben n. Lakatos Pál levén beirva, önnek nincs szavazatjoga, elmehet!

Elnök: (egy zöld tollashoz), — hogy hivják?

Választó: Ásztai Sándor.

Elnök: Igaz, — hogy a névjegyzékben Asétai Sándor van irva, de ez nem tesz semmit, szavazzon!

— *A magyar fővárosból.* **József** főherczeg fiát Romer Floris apát keresztelte meg. **A vizkárosultak** javára Hardy Náthán Bredfordból 1000 frtot; Estei Ferdinánd 300 db. aranyat; a kertész-ipartársulat 250 frtot adományozott. **Egy fiatal leány** a Dunába ugrott s egy 27 éves barsmegyei halász a Dunába fult. Mindkettő nyom nélkül eltünt. **Zs. J.** nyitra megyei születésü 34 éves czipészlegény elmezavara miatt a tébolydába száliittatott. **Az állatkertben** f. h. 25-én népünnepély rendeztetik a vizkárosultak javára. **A müegyetemi** hallgatók száma az idén 818 volt. **A természet** tud. társulat félévi bevétele 9941 frt, kiadása 8482 frt volt. A társulat tagjainak száma 4332. **A Buda és Promontor** közti vasut oly sérülést szenvedett az árviz következtében, hogy hat hét legalább szükséges annak helyreállitására. **A városi tanitók** fizetése 100 frttal javittatott.

Vidék.

— A „Debreczen“ levelezése. —

Derecske, julius hóban.

„Derecskei polgári takarék-pénztár“ czim alatt Derecskén társulat alakul; melynek czélja ugy helyben, mint vidéken a nép közjóléte emelésére, az ipar és nemzetgazdászat megkedveltetésére hatni, a népnek segélyére mérsékelt kamat mellett pénzt nyujtani, a takarékosságot ébreszteni.

Az alaptőke 40,000 forintban állapittatik meg, mely összeg 800 db. 50 frtos részvénynyel fedeztetik, a részvények havonként 5 frtos részletekben lesznek fizetendők. A befizetések kezdetét a közgyülés fogja meghatározni.

A részvényesek minden részvény után felszerelésre 1 frtot o. é. fognak egyszer mindenkorra fizetni.

A takarék-pénztár megnyitása 12,000 frtnak megfelelő 3 részlet befizetése után azonnal kezdetét veszi, s a társulat minden tekintetben oda fog törekedni; hogy becsületes müködése által az elébe kitüzött szép és nemes czélt méltó siker kisérje.

Az aláirási-iv a f. é. augusztus hó 31-ig bezárólag Békésy András főbiróhoz, mint az alakuló „derecskei polgári takarékpénztár“ ideiglenes elnökéhez Derecskére küldendő be.

Az ideiglenes bizottmány.

— *Vidéki hirek.* **Veszprémben** tüzoltó egylet alakittatott. **Beélben** (Bihar) a villám a kath. templomot elhamvasztotta. **Egy aradmegyei,** mindenkitől szerettetett fiu Bogdánffy Gyula pisztolylövéssel vetett véget életének. Béke hamvainak! **A nagy-bányai** kisdedóvó intézet, mely 6 év óta müködik, 14885 frt vagyonnal bir. **Egy becskereki** lakos a temesvári lottón 12048 frtot nyert. **Egy h. m. vásárhelyi** munkás a toronyból leugrás által vetett véget életének. **Szegeden** a sáskák pusztitanak. **Orosházán** egy özvegy asszonyt, ki vejének s leányának pénzt adni nem akart, a vő és leány e miatti bosszuból meg akartak gyilkolni, mi azonban nekik nem sikerült.

A szinházból.

A szinházban tegnap a „Nagy apó“ czimü eredeti vigjáték került szinre. Szigligeti eme régi jó darabja nem sok közönséget vonzott ez alkalommal a vendégművészek tizedik előadására.

A czimszerepet, miután Sántha roszul lett, — Benedek játszotta, a legremekebbül; — ime láttuk, hogy Benedek nemcsak a rendezésben szakértő, hanem alig felülmulható az ilyen zsémbes, öreges szerepekben, mert a nagy apót, ki hajlott koránál fogva olyan mint az elkényeztetett gyermek, kinek szeszélyeihez alkalmazkodni kell, oly élethüen tünteté elénk, hogy nagyszerü alakitásával valóban meglepett.

Blaháné, Tamássy mindenkor élénk játékukkal, kedves dalaikkal sok élvet szereztek ez estén is a közönségnek.

Meg kell emlitenünk Lenkei Ellát, ki Rafaela szobaleány szerepében a kiváló tehetségnek kétségtelen jeleit adta. Vidorsága, fürge játéka kellemes benyomást tett mindnyájunkra. Szorgalmat és kitartást ajánlunk a fiatal tehetségnek, s a siker bizonyára nem marad el.

Vizváry és Eőry gyakorta megnevettették a közönséget; Komáromi, Császárné és Leövey szerepkörükben helyes fölfogással játszottak, egyszóval az egész darab a legösszevágóbban folyt le.

Csupán a kortina-huzó zavargásai ellen van némi kifogásunk, ki a szereplők többszöri rendreutasitására is csak nagy nehezen tudott elcsendesülni.

Előadás vége 10 óra után.

Az Érmellékről.

A székelyhidi követválasztásra vonatkozólag szükségesnek láttam én is nézeteimet elmondani.

Ha a számokban nem csalódom, Nagy György szabadelvüpárti kapott 475, Kovrik Attur függetlenségi 181 és Fráter Kálmán függetlenségi 86 szavazatot.

Ha tekintetbe veszszük, hogy e választókerület nagy többsége mindig 48-as volt, ugy hogy itt jobboldali jelölt sohasem kisérlette meg fellépni, első tekintetre visszatetsző az, hogy a fusiót 475 szavazat támogatta akkor, a midőn a 48-iki elveket összesen csak 267.

Ha már most ennek okát keressük, nemcsak a pártfegyelem hiányában találjuk azt fel, hanem egyebekben is, nevezetesen:

A székelyhidi választókerületi függetlenségi párt értekezletén több községbeli választó kinyilatkoztatá, hogy azon esetre, ha jelölt csak Kovrik Attur leend, ők nem fognak részt venni a választásban, mert készek inkább Nagy Györgyre szavazni, mint Kovrikra. Hogy micsoda ellenszenvvel viseltetnek Kovrik iránt, nem tudom, de annyi igaz, hogy nem lehetett felvilágositani a felől, miszerint ne a személyt, hanem az elvet nézzék.

Ezen községek aztán nem is igyekeztek pártfeleinket lelkesiteni, buzditani, hanem csökönyösen néztek elé a választási napnak, egész közömbösséggel adtak tért az ellenfél munkálkodásának.

Mi ugyan látván, hogy igy a biztos bukásnak megyünk elé, számtalanszor ostromoltuk derék és népszerü elnökünket Fráter Kálmán urat, hogy vállalná el a jelöltséget, azonban erre rábirható nem volt, nem volt egészen utólsó napokig, julius 4-én aztán nem birván már ellene állani a kérelemnek, elfogadta a jelöltséget azért, nehogy vonakodása pártunknak kárt okozzon.

De természetesen az idő már késön volt, nem lehetett szervezkedni, tömörülni — igen sok választónak tudomására sem jöhetett e jelöltség s annálfogva visszamaradt, sok pedig az ellenfélhez szegődött inkább, sem hogy Kovrikra szavazzon.

Mennyire másként üt ki az egész dolog, ha e fellépés korábban történik! Igy is 86 szavazatot adott pártunk harmad nap alatt, kik közül 80 bizonyosan nem szavaz, ha Fráter nem lép fel.

A „DEBRECZEN“ tárczája.

A sors keze.

— Eredeti elbeszélés —

IRTA: GRÜNVALD JÓZSEF.

I-ső közlemény.

A fürdőben.

Bármily önelégült legyen az ember, bármily viszonyok, vagyoni vagy családi körülmények tartsák is lekötve megszokott tüzhelyéhez, mindazáltal valamint a fecske,— ha komorulni kezd az idő, — melegebb éghajlat alá menekül: ugy az ember is, a tavasz jöttével szereti felcserélni a város tikkasztó hőségét valamely üditőbb légkörrel biró, kies fekvésü lakással, hol a szem gyönyörködhetik a természet nagyszerüségén, hol poros utczák helyett terebélyes lombos fák nyujtanak árnyékot a fáradt testnek, hol a városi zajt a szárnyasok ezreinek dala helyettesiti, hol a lélek megnyugszik, s hol a gondolat kivetkőzve a mindennapiságból, szárnyakat öltve messze, messze elkalandoz.

Ily gondolatok közt utaztam el 1870 év junius havában Magyarország egyik leglátogatottabb fürdőjébe.

Akkor 22 éves voltam, s már maga az utazás is kellemes benyomást tett reám; a gyönyörü tájaknál, miken keresztül utaztam, még elragadóbb volt a völgyben fekvő fürdőhelyiség. Magas terebélyes fák emelkedtek köröskörül, melyek lombjain a nap égető sugárai csak itt ott tudtak keresztül szürődni; balra lágyan folydogáló ér habjai törtek utat magoknak a cserjésen keresztül, melynek szélénéi a közeli faluból apró fiucskák horgásztak örvendező kiáltásokat hallatva, ha horogra egy-egy halacska fenakadt; s ha a hegytetőre felmenve a nap hanyatlását szemléltem: bibor vörös szinben terült el alattam az egész tájék és az elragadó falusi kép, honnan a hazatérő állatok kolomphangjai begyülve a megkondult esteli harang ezüst csengésébe, egész hozzám elhatottak.

Igy telt el egy pár hét, reám nézve tökéletes megelégedettséggel; jótékony befolyással volt beteges testemre a nappali sétálgatás, sőt kellemes éjszakákon képes voltam az erdőben egész éjfélig elbolyongani egyes egyedül, s e fáradalmat oly jól esett aztán kipihennem, mintha csak ujra születtem volna.

Egy holdvilágos éjszakán, kissé jobban elmerengtem gondolataimban mint rendesen szoktam, mert éjfél lehetett már midőn észrevettem, hogy az égről már a hold is letünt, s az erdőre a sötétség leple teljesen leereszkedett; — nehéz felhők keletkeztek az egen, melyek eltakarták szemeim elől a csillagokat is, s az utat hazafelé csak nagy nehezen voltam képes megtalálni. Szemrehányást tettem önmagamnak könnyelmüségemért, s hála fogadást tettem, hogy ez velem többé megtörténni nem fog.

Midőn a fürdőhelyiségbe érkeztem, ez akkor már sötét és elhagyatott volt. Végig haladtam a sötét folyosón, hogy szobámba távozzam, de alig voltam már szobámtól öt lépésnyire —, midőn mellettem hirtelen valami neszt véltem hallani, s előttem csakhamar egy férfi alak emelkedett fel.

Szorongatott kebellel hátráltam nehány lépést, s kissé különösnek tünt föl előttem ez éjjeli látogató, ki hozzám közeledett egészen s halk hangon megszólitott.

— Uram, ne féljen — mondá — ha szabad kérdenem, ön itt lakik?

— Igen, feleltem elfojtott hangon.

— Akkor ne vegye tolakodásnak ha megkérem, hogy pár perczre önnel szobájába távozhassam. Mitől se tartson, én nem vagyok rosz ember, a balvégzet hajtott e cselekedetre, elég szomoru ez rám nézve.

Semmiféle kitérésnek itt helye nem lehetett, s bementünk szobámba.

Világot gyujtva, fürkészőleg tekintettem az ismeretlenre. Magas, szőke, mintegy 36—38 éves férfi volt; homlokán sok redő, — arczán legnagyobb fokban a komolyság honolt.

Alighogy leüléssel megkináltam, a következőképen szólott hozzám!

— Uram! A midőn öntől először is bocsánatot kérek éjjeli alkalmatlankodásomért, tudtára kell egyszersmind adnom, hogy én egy igen szerencsétlen ember vagyok.

Nevem Tolnay István, ügyvéd vagyok, az ide mintegy két mértföldnyire fekvő városkában. Világéletemben főtörekvésem és főczélom az volt, hogy boldogságomat a házasélet csendes magányában feltalálhassam. Sohasem voltam a fényüzés embere, bár anyagi körülményeim erre gátul nem szolgáltak; kerültem a városi zajt, s a nyugodt megelégedést, — a szórakozást csupán egy hü nő szerelmében véltem feltalálni.

Ezeket előrebocsátva, átláthatja uram, hogy rám nézve nagyobb csapás nem leendett, mintha a sors egy oly nővel áld meg, — a ki ezen életnézeteimtől eltérő, sőt ellenkező nézetekkel bir.

És uram, ha vétkezem is, kimondom, — hogy a végzet talán engem szemelt ki áldozatának, mert azon nő, ki oltárnál esküdött nekem örök hüséget: kinzómmá lőn.

(Folyt. köv.)

ter fel nem lép, mi csak fokozandotta Nagy György győzelmét.

De távol legyen tőlünk ezért szemrehányást tenni, mi ösmerjük e becsületben őszült, hazafiasságban megaggott, ifju lélekkel hazánk boldogságáért fáradozó férfiut; ő csak közharczosa akart maradni azon szent ügynek, melynek lobogójára függetlenség van felirva, nem tartván magát a vezéri szerepre hivatottnak. Szerénységét ismerve, természetesnek találjuk vonakodását.

A másik ok volt az, hogy bár az első értekezleten határozatba ment, miszerint azon esetre, ha pártunk két vagy több jelöltet álitana, a kissebségnek becsületbeli kötelessége a többséghez csatlakozni, mégis a választás napján, midőn Kovrik urat felszóllitottuk, hogy többségét mutassa ki, azt nem tette, sőt határozottan kinyilatkoztatta, hogy pártjával azon esetben sem csatlakozik Fráter Kálmánhoz, ha kissebbségben volna.

Itélje meg a közönség ez eljárást.

Igy a mi kis összetartó kapocs volt is pártunk között, e nyilatkozattal elszakadt.

Bezzeg a tuloldalon ez alatt dolgoztak emberül, résen voltak a párt korifeusai, szólott a debreczeni banda, mint a parancsolat, szervezkedtek, tömörültek, Pista bátyám, Dani bátyám csinálták a rájuk bizottakat, felvilágositották a népet, a hogy dukált, felállitották ellenünk a battériákat, ugyancsak szórták a tüzet (majd az indusok tüzes vize jutott eszembe), hát meg László bátyám! szegényt szinte megsajnáltuk, annyit talpalt egész nap.

No de hát fáradoztak, övék a dicsőség! Prosit!

De mert ez alkalommal elvünk diadalt nem arathatott is, nem csüggedünk el, mert az igazság napja, bár darabig felhők takarják is, elébb utóbb ki fog sütni, két év mulva indokolva lesz pártállásunk, mert hogy a közösügyes szerződés ujra meg fog köttetni s ez által állami önállóságunk ujabb 10 évre vagy örökre sárba tiportatni: ez több mint bizonyos.

Hegyközi.

— **A philadelphiai világkiállitás** ügyében az ipar- és kereskedelmi kamara ma este 5 órára értekezletet hitt egybe, mely számos iparos és kereskedő részvéte mellett Posner K. Lajos elnöklete alatt meg is tartatott. Elnök üdvözölvén a jelenvoltakat, előadá, miszerint a mai értekezlet czélja azt mérlegelni, hogy az 1876-ki philadelphiai világtárlaton a mai, nem épen kedvező körülmények közt és az idő rövidsége tekintetbevételével részt vehet é Magyarország is? — és ha ez lehetö, tudjuk e Magyarországot ott méltóan képviselni? Nem csak az ipar, keresk. és földmivelés, hanem az állam érdekében is áll, hogy Magyarország a a phiadelphiai világkiállitáson kéviselve legyen; azonban az idő rövidsége miatt czélszerü, hogy pusztán csak együttes kiállitást vigyünk ki, s azt is csak oly esetben, ha 1. az együttes magyar kiállitás számára 1000—1500 négyszögölnyi méterig terjedö tér tartatik fenn rendelkezésre. 2. ha a kormány erkölcsileg és anyailag e kiállitási ügyet támogatja, 3. ha a budapesti ipar. és keresk. kamara a philadelphiai ügyveztést magára vállalja. Ennélfogva tehát elnök a következö kérdéseket terjeszti a gyülés elé. 1. Magyarország a philadelphiai világkiálitáson vegyen e együttes kiálitással részt? 2. Szükségesnek látja-e a testület a keresk. miniszterhez ez ügyben egy emlékirat felterjesztését? A gyülés nagy tetszéssel fogadta Posner K. L. beszédét s elhatározták, hogy együttes kiállitással vesznek részt a phil. világkiállitáson. A 2-ik kérdésre elhatározták, hogy előbb a miniszterhez, hanem az iparkamarához intézendő az emlékirat. Az emlékirat szerkesztésével egy 6-os biz. bizatott meg. Végül az elnöknek fáradozásáért köszönet mondatott, s ezzel a gyülés szétoszlott.

Külföld.

(—) **Versailles**. A nemzetgyülés elfogadta a tanitói fizetések felemeléséről szóló javaslatot s megkezdte a költségvetési vitát.

Berlin. A Herman emlék (Herman vagy Arminius hirneves germán hős, ki hazáját a rómaiak járma alól kiszabaditotta felavatási ünnepélyén — mely a jövő hóban lesz, a császár is jelen leend.

Romában V. Ferdinándért 30 napi gyász rendeltetett.

(—) **Ausztria**. Bécs. Seild János Gábor hirneves költő nagy emlékünnepélye, ma ment véghez. A helytartó tanács megengedte Prágában egy kath. akadémia felállitását.

Troppau. A lőszermalomban a lőpor felrobbant, egy tiszt s négy köz-ember könnyü, egy közlegény nehéz sebet kapott.

Prágában az egyetemen nagy viszály támadt, mivel ez a helytartótanács némely beavatkozást nem akarta türni, általán pedig a Németországból ott alkalmazott tanárok azt hitték, hogy az osztrák németség ellenök fordul. E viszályra nézve a „Bohemia" ezt jegyzi meg: „Csak ujabb időben, hogy Stremayr az egyetemhez Németországból több fiatal erőt hivott meg, támadott bizonyos rivalitás. A német tanárok nagy fizetése a belföldi tanároknál a mellőzés bizonyos érzetét idézte elő. Ez az aránytalanság még élesebb lett, midőn az uj németországi tanárok a régiektől teljesen elszigetelték magukat. Ezt a tudomány érdekében csak sajnálni lehet." Egyébiránt a viszály el van már intézve; az egyik tanár visszatér Németországba, — a többi Stremayr miniszter közvetitése folytán marad.

A közönség köréből.

— A „DEBRECZEN" szerkesztőjének. —

Debreczen, jul. 21.

Tisztelt szerkesztő ur!

A helyi hirlapokban többször merült fel nevem, nem épen a legdicséretesebb szinben. Ugy tüntetének fel, mintha én a homokkert réme volnék.

Egyszer-mindenkorra utját akarván vágni a becsületes nevemen rágódók bántalmazásainak: ime, t. szerkesztő urnak tisztelettel ide mellékelem azon hivatalos és hiteles okmányokat, melyek becsületes multamat igazolják, s az ellenem a homokkertből támasztott vádak alaptalanságát bizonyitják.

Tisztelettel kérem t. szerkesztő urat ez igazolásomat nyilvánosságra hozni.*)

Hazafias üdvözlettel

Matkó Ferencz.

Csokonai kézirataiból.

A „Debreczen" f. é. jul. 19-ről 138-ik számában közölt Csokonai-féle kézirat nyomatott közlésében a következő értelemzavaró hibák találtatnak:

1-ör „Utraque cultori perniciosa suo" után kimaradt:

Tu ve . . . . . . monitus iam . . digne V(ia)tor
Ut fuge, cum Musis quae quid habere putas.
Eloquium Marcum Ciceronem et lingua diserta
Fistula me Marcum blanda peremit, Abi!

2-or. A valedictoria után „cumbene" olvasd „cumbene".

3-or N. B. után ean crini, olvasd: çançrini.

4-szer Egreg . . . hoc devisent olv.: devitent s ezt ugy vélem a következőkből kiegészithetni:

Egregium caput hoc devitent tibi funera busti sat.

5-ör A következő versben „Musea" olv.: „musae."

6-or a végelőző sorban SZILÁGI helyett olv.: SZILÁGY!

*

Az olvasó, de a latin nyelvet nem értő közönség érdekében ily formán értelmezem magyarul a Csokonai remek latin verseit s azok előzményeit.

1.

A Markus épitáphiumát; (azaz nem tudom biz én kinek hivták) valami görög embernek (épitáphiuma), ki a zene miá az oláhoktól megöletetett azért, hogy remek sipját, mely birtokában vala, nekik önkényt adaadni nem akará.

Maga a vérs: A zene (muzsika) a Muzsával
rokon szerelmet köt,
S Muzsától birja a zene (muzsika) nevét.
Engem Márkus-t a zene (muzsika) az Orras
Ovidot (Naso) a Muzsa ölte meg,
Mindenik vészthozó saját kedvelőjére.
Te azért ez eset által figyelmessé lett s e miá
boszankodó utas!
Kerüld, ha netán a Muzsákkal valami
ügyed van.
Ėkes beszéd Markus Cicerót és ékesen szóló
nyelv —
Engem Márkust a nyájas sip ölt meg. Eredj!
A „Valedictória értelme ez:
Bucsuzó, jó kivánattal:
Olvasd el türelmes kebellel e rákmenetü verseket,
Olvasd el: mert igy jótékony ohajokat olvasandasz.
A skorpió farka hegyének fulánkjával sérelmes,
Igy, ha visszafelé olvasod ezeket (t. i. rákmentő verseket) szitkokat adnak.
NB. Most következnek a rák menetü versek.
E remek főt (t. i. Szilágyi Sámuelét)
kerüljék a siri gyász temetkezések,
Nem a muzsák; a kegyetlen halál, s nem a
kedvező sors!
Adjanak az ég legjobb istenségei örömet s
nem keservet
NÉKED.
Adjanak tapsokat, — nem szomoruságot
NÉKED.

Ha visszafelé olvassuk: átkokat hánynak ki, például: t. i. e versek:

Kedvező sors, nem pedig a kegyetlen halál, —
a Muzsák s nem a sir gyászos temetkezései
kerüljék ezen remek főt.
(Visszafelé gunyolólag értve.)

*) A felmutatott okmányok teljesen igazolják t. polgártársunk fentebbi sorainak igazságát. Polgári kötelességünkből kifolyólag jelezzük ezt. Szerk.

Szomoruságot Neked s nem örömtapsokat adjanak az ég istenei sat.
Laurus-ági, annyi mint borostyánági.

Ezen forditási gyönge kisérletből, mely azonban sohasem adhatja vissza az eredetinek a hatását, kétségtelenül ,kijő, hogy Debreczen város költői disze s dicsekedése Csokonai Vitéz Mihály felette találékony eszü költő volt ép ugy a latin, mint a magyar irodalom terén, — s a mostan élő nemzedékből alig találunk e tekinkintetben hozzá hasonló s vele mérkőzhető remek költőt. Azért áldás poraira! mi hálás kegyelettel őrizzü kmeg és terjessszük messze nevét, érdemeit!

Pótlólag többek óhaja folytán közli, Debreczen 1875. julius 21-én

Dicsőfi József.

UJDONSÁGOK.

* **A népnevelésügy barátaihoz.** Korunk jelszava „haladás, fölvilágosodás". — Hogy egy nemzet a haladásnak és felvilágosodottságnak azon fokára juthasson, melyet társadalmi helyzete, s a kor szelleme megkiván: kell, hogy céljának elérésében oly tényezők s eszközökkel birjon, melyekkel a netalán felmerülő akadályokat legyőzhesse; a nélkül azonban, hogy a küzdelemben az erők elforgácsoltatnának, vagy épen a végkimerülésig hajtatnának. Ha tekintjük az európai nemzetek müveltségét, azon tapasztalatra jutunk, hogy mi magyarok, ha nem a legutólsó helyen állunk is, de mindenesetre nemcsak, hogy nem vagyunk párhuzamban a müveltebb nemzetekkel, sőt nagyon el vagyunk maradva azoktól. Ha tehát a korszellem kivánalmainak meg akarunk felelni: nem elég a haladás és felvilágosodás zászlóját csupán kitüznünk, s várnunk, hogy majd mások küzdenek alatta a nemes és nagy czélért; hanem egyesült erővel mindegyikünknek közvetlen, vagy közvetve — tenni honfiui kötelességünk. Hogy a nemzet a müveltség, tudományosság, ipar, kereskedelem és gazdászat terén a haladásban kellő eredményt mutathasson föl, a legfőbb tényező erre nézve a népnevelés. — Mert bár a hon jelesebbjei találjanak föl jobbnál jobb intézményeket, de ha a nép, a nemzet nincs reá megérve, nincs képezve értelmileg azoknak fölfogása és igy elfogadhatására: üdvös nem lend. De viszont áldozzunk ezereket a népnevelés előmozditására; ha ez avatatlan kezekre bizatott, áldozatunk, ha egészen el nem vész is, de kellő gyümölcsöt teremni semmi esetre sem fog. — Hogy tehát a kor szellemében nemzetünket a haladás és müveltség azon fokára emelhessük, melyet társadalmi viszonyai igényelnek: képzett népnevelőkre van szükségünk. Ezt tudva s hivatásuk fontosságát átérezve, a debreczeni tanitó képezde növendékei, hogy ama nagy és nemes czélra a kellő készültség és ismeretek összegével müködhessenek, alakiták meg 1872-ben az önképzőkört, hogy lelkes tanáraik vezetése alatt nyert képzettségökhöz önmunkásságunknak egy kis összegét csatolván, növeljék azon tőkét, mely a serdülő nemzedéknek majdnem szellemi kincsévé leend. Megalakulván az önképzőkör, müködésének eredményét egy havonként megjelenő „Haladjunk" czimü irott lapban tünteti föl, melyben ha nem is fényes, de mindenesetre dicséretes bizonyitványát adá munkásságának. Ujabban a mult iskolai év első felében egy saját könyvtár fölállitásának szükségét belátván az önképzőkör: a tanárikar közremunkálkodásával is létesitette azt. — S ma már 200 kötetből áló, részint tudományos, részint mulattató tartalmu könyvtára van, melyből 150 kötetet a tanitóképezdei ifjuság ajándékozott a könyvtárnak alapul. Azon hitem, hogy a nemes és nagy czél, mely a közjó érdekében tüzetett ki körünk ifju munkakész tagjai elé, a lelkesedés és elhatározás folytán; a népnevelés-ügy barátaiban a jótékonyság szellemét felkölti, s eme czél elérésében benünket támogatni el nem mulasztja: bátoritott fel a jelen sorok irására, különösen pedig arra, — hogy felkérjem a népnevelés-ügy barátait olvasó körünknek, — illetőleg könyvtárunknak adományaikkal való gazdagitására. Már eddig megtisztelték ajándékaikkal körünket: Sz. Nagy Károly zenetanár ur 5 frttal, ifj. Csáthy Károly ur 5 darab müvel, t. Szabó Teréz urhölgy 3 drb. müvel, Kozma László mezőtarpai rektor ur 3 frt és 3 drb. müvel, Nagy János gyarmati rektor ur 2 frttal. Fogadják a szives adakozók a kör nevében forró köszönetemet. Szabó Pál, a debreczeni tanitóképezdei önképzőkör elnöke.

* **A n. érdemü közönséghez.** Bátor vagyok a n. é. közönséget ujólag tisztelettel felkérni, hogy miután daczára minden igyekezetünknek már több oldalról oly helyekről értesülünk, hogy meghivót nem kaptak a 24-én tartandó tánczmulatságra, a kiknek pedig azt elküldötük; sziveskedjenek mind azok, kik meghivóikat még meg nem kapták és erre igényt tartanak lekötelező megkéréseikkel hozzám fordulni Felkérjük továbbá a n. é. meghivott közönséget, — hogy használják is fel azon meghivókat, — mi erőnkön felül mindent megtettünk, hogy a nagyérdemü közönség jól mulathasson és minden ily alkalommal lehető kényelemben részesülhessen. Hiszszük is, hogy a n. é. közönség tekintetbe veendi ezt, valamint a jótékony czélt is, és tömeges megjelenésével szerencsélteti mulatságunkat, felkérjük különösen a n. t. kereskedő főnök urakat, kiket ez ügy czéljánál fogva leginkább érdekel, hogy ne maradjanak el, — hanem mutassák meg minden tekintetben, hogy mennyire becsülik és pártolják a saját osztályukbeli ifjuság jóra való szándékát és a nemes czél iránti buzgóságot. A kereskedő ifjuság tánczvigalom rendező bizottmánya nevében Kaffka Gyula b. jegyző.

* **Tamássy** kedvelt és szeretett müvészvendégünket az iparos ifjuság jeles készültségü dalköre Alber ur vezetése alatt szép meglepetésben részesité kedves nejével együtt. — Ugyanis az ifjuság közelebbi estélye alkalmával kedves vendégünket szép dalokkal örvendeztété meg a mulatság után, — midőn ő nyugalomra tért. Müvészvendégeinket átalában véve testvéries szivélyességgel üdvözlé körében e város müvelt polgársága.

* **Nyilatkozat.** A „Debreczen" 138. számában „Brutalismus" czim alatt ellenemben alaptalan czikk közöltetett: hogy én t. i. alatt valóm irányában gorombán és szolgálati viszonyaimmal meg nem egyező módon jártam volna el. És én, mint müveletlen, irástudatlan, garázda egyén lettem bemutatva. Erre az a feleletem, hogy én nem gorombáskodtam, nem pofozkodtam és hatás körömön tul nem terjeszkedtem, azt tevém csupán, a mit kötelességem mint szakaszvezetőnek, parancsol és megenged. A szerkesztőség, a mint meg is jegyezte, elvárja a czáfolatot; igen szivesen teszem saját és altiszttársaim reputátiója érdekében. — Az emlitett közleményt, — bárkitől eredt is, azt én mint iskolákat végzett és nem mint müveletlen egyén, koholmánynak nyilvánitom. Ezzel tartoztam magamnak és ezredem becsületes és humánus altiszti karának. Debreczen, 1875. julius 22. Szulyovszky, szakaszvezető cs. k. 16-ik ezredből.

* **Érzékeny veszteség** érte közelebbről Varkoly József derék polgártársunkat s kedves nejét. Alig egy éves kis leánya RÓZA tegnap este fél kilencz órakor jobblétre szenderült. A kis ártatlan hült porainak eltakaritása holnap délután 3 órakor történik a ref. egyház szertartása szerint, kismester-utczáról, a Szücs Mihály házából. Béke lengjen a korán letört bimbó sirhalma felett!

* **Kedves müvészvendégeink** holnap játszanak utószor szinpadunkon, szeretjük hinni, hogy csak ez idényben. Innen pénteken Miskolczra mennek, a hova szintén meghivattak. Holnap a „Szökött katona" adatik. Ugy hiszszük, hogy itt felesleges közönségünkre nézve a pártolásra buzditás.

* **A kereskedelmi** testület vasárnapi iskolájában a jövő tanév szeptember 15-ik napján fog megkezdetni. Mire figyelmeztetjük is az érdekletteket.

* **Főreáliskolánk** növendékeinek vizsgái kitünő sikerrel folynak. Ez intézet már eddig is fényesen bebizonyitá életrevalóságát.

* **A gimnáziumban** jövőre állandó igazgató fog muködni. — Egyelőre ideiglenesen a volt igazgató Kovács János bizatott meg az igazgatói teendők vitelével.

* **Ujra malheur!** Komáromi bátyánkat, e kedves müvészvendégünket tegnap ismét üldözte a — sors. A városháza előtt a néptömeg közt, egy lovas ember majd elgázolta. Szólott aztán t. vendégünk a mélyen tisztelt rendőrségnek, de bizony ez fülebotját sem hajtá erre. Ugy látszik, hogy a szinész és sorsharag egy anyaméhből születik.

* **Debreczeni országos vásár** alkalmával a juhvásár aug. 6—7-én, bőrvásár 8-án, sertésvásár 15-én, baromvásár 16—17-én fog tartatni.

* **A rendőrségnek** legfőbb problemája a többi közt a közrend és moralis dolgok épségben tartása, melynek elérésére figyelő lépéseit higgadtan és megfontolva intézte. Azonban olvasható volt e lapok hasábjain még egyéni nyilatkozatból is: a legközelebbi pénteken megtörtént — városunkra nem a legdicsérőbb benyomást gyakorló szomoru eset ugyanis a nemzeti szinház egyik jeles tagja Eőry Gusztáv ur jelenleg városunk kedves müvészvendége — a meggondolatlan rendőri hatalom gyakorlatának esett áldozatul — a mélységbe. Ez oly badar visszaélés, és egyuttal fiaskó, a mit az a bizonyos rögtön itélő igazsági közeg saját személyében semmiféle elégtétellel többé helyre nem hozhat; mert itt nem Eőry G. ur, hanem az egész nemzeti szinházikar van megsértve és igy viszont csak is az igen tisztelt nagyérdemü közönségtől várható az elégtétel, a mit, ha a dolog valóban ugy történt: nyilván követelünk. Ezen szomoru dologból itélve, még megérjük, hogy kénytelen lesz a lakosság, mielőtt az utczára menne gyalog, kocsin, vagy pláne talyigán, jelenteni magát a rendőrségnél, hogy valahogy valamely önkény hatalmat gyakorló rendőr által ex abrupto — a városi bastillébe ne expediáltassék a brigandok közé. Merkur. (No de — a mint jeleztük — a hatóság feje megindittatá a vizsgálatot. S az igazság kideritésére kilátásunk lehet. Szerk.)

* **Reszegi Károly**, ki kedvesét vitriollal arczul öntötte a mai törvényszéki végtárgyaláson egy évi börtönre és 200 frt fájdalompénz megtéritésére itéltetett. — Mind a kir. ügyész Kuthy István, mind vádlott, felebbeztek. — Vádlottat Des-Combes Henrik kitünő ifju ügyvédünk védte.

* **Életbiztonság elleni vétség.** — A mai hajnali vonat megérkezése után a Jónász szálloda omnibuszkocsisa a vasut felé vezető töltés faburkolatán — sebes vágtatva haladt befelé a vendégekkel megtelt omnibuszszal. Jó lenne addig is, mig e burkolat az isten jóvoltából ujjászületik: ott táblákat akasztani ki, melyeken a lépésnél sebesebb hajtás szigoru büntetés terhe alatt tiltva lenne. — (Beküldetett.)

* **Debreczeni terménycsarnok árjegyzéke** julius hó 21. Piaczi részletben mérőnkint, tisztabuza 4.10—50 kr, kétszeres 3—3.30 kr. rozs 2.75—80 kr, árpa 1.50—60 kr, zab 1.65—75 kr, tengeri 2.50—60 kr, köles 2.75—80 kr. Nagyban tisztabuza 84,85 fontos 4.70—90 kr, 86, 87 fontos 5—5.30 kr, 88 89 fontos 5.40—60 kr, rozs 78, 79, fn. 2.90—3 fr, 80 fn. 3—3.10 kr., határid. rozs fn. 77—80 3.05—15 kr., káposztarepcze 5—5.25 kr. Szalonna 100 font 43—45 ft. szalonnazsir 100 fn. 42 ft.

* **Megczáfolják** a hirt, — mintha az ér-kenézi oláh pap meglőtte volna magát. Nyilatkozik, hogy ő teljesen jól érzi magát. Éltesse is az isten sokáig!

* **A vásárbirói hivatal árjegyzéke.** — Debreczen, 1875. év julius hó 20-án. — 1 mérő buza 3.80—4.00 kr, 1 mérő kétszeres 2.90—3.10 kr, 1 mérő rozs 2.70—2.80 kr, 1 mérő árpa 1.50—1.60 kr, 1 mérő zab 1.75—1.80 kr, — 1 mérő tengeri 2.60—2.70 kr, 1 mérő köles 2.60—2.80 kr, 1 mérő kása 5.00 kr. 1 zsák burgonya 2.60 kr, 1 mázsa szalonna 42—42—43½ frt, 1 mázsa háj 43—44—45 forint.

* **Nagy reményü honleány.** Egy 14 éves leány ma 7-ed izben állott a törvénszék előtt, s ma ugyanannyi izben itélték el — lopásért. Már most várfogságra viszik. Társadalmunk és törvényhozásunk egyaránt elnézi az ily tüneményeket — hidegen. De azért mégse gondol senki — dologházra.

— **Derék hadfiak**. Mult szombaton Váczott az 1849. julius 17-ki váczi csatában elesett honvédek emlékét ünnepelték gyászisteni tisztelettel, — szónoklatokkal stb. — Az ünnepélyt követő bankett alatt Kovács Pál kanonok 20 frtot küldött az ott állomásozó honvédhuszárok közti szétosztás végett, — és Krenedits Ferencz ugyan e czélra egy pohárköszöntése közben 53 frt 20 krt gyüjtött. De a derék honvédlegénység, midőn ez összeg nekik átadatott, küldöttségileg felkérték Markovits ezredest, küldené el nevükben a 73 frt. 20 krt a honvédrokkantak javára, mely kérésnek engedve az ezredes a pénzt már rendeltetése helyére juttatta.

Érdekes a mai számunkban közlött „Szerencse hirdetés" id. Heckscher Sámueltől Hamburgból. Nevezett kereskedő ház a nyereményeknek pontos és titoktartás mellett tett kifizetéseivel annyi előnyt vivott ki magának, hogy őt e részben, fent jelzett hirdetésre hivatkozással a játékkedvelőknek ajánlhatjuk.

Délutáni posta.

— **A nemzeti szinház** szünideje aug. 20-ig hosszabbittatik meg.

— **Perczel Béla** igazságügyminiszter, mint hirlik, — állásától rövid időn visszalép. A kormány többi tagjai határozottan kifejezték előtte azon nézetüket, — hogy megválását a miniszteriumból ez idő szerint kellemetlen esélynek tekintenék a még fél évet sem élt kabinetre nézve: Perczel azonban határozottan ragaszkodik lemondási szándékához. Utódjául többeket emlegetnek, első helyen két legfőbb itélőszéki birót, kik azonban a kabinetbe lépésre, egyáltalán semmi hajlamot sem árulnak el.

Szerkesztői nyilt posta.

— Az „Apolló" szerkesztőjének. Minden egyes alkalommal szivesen megtettük, s jövőre is. — Suhogó álnév alatt vettünk ma egy czikket egyik igen tisztelt ügyvédünk ellen; ne kivánják tőlünk a személyeskedések kiadását az ellenpárt irányában sem; nem a mi dolguuk ezek feszegetése. — Ér-Mihályfalva. Mai számunkból térhiány miatt kimaradt. Székelyhidra. Felhasználjuk. — „Neki". Ha névnapod ünnepeled · a ki szeret, ott lesz veled. Nagyvárad. (B. A.) Várom. Mikor lesz? Legmelegebb üdvözletemet mindnyájatoknak.

Felelős szerkesztő:

SZATMÁRI KÁROLY.

Főmunkatárs:

TISZAI DÁNIEL.

HIRDETÉSEK.

Legjobb minőségü
VIZÁLLÓ CZÉMENT
Benczur eperjesi czémentgyárából
Mogyoróskán (Hanusfalvi posta)
kapható:
Debreczenben Geréby Fülöp urnál,
" Sesztina Lajos "
Nyiregyházán Soltész Gyula "
Kis-Várdán Grosz Bernát "
Szatmárt Glöb Jakab "
172 12—20

Szerencse hirdetés.
Főnyeremény 375,000 mark uj német birodalmi értékben.
A nyereményt biztositja az állam.
Felhivás
a hamburgi állam által biztositott nagy pénzsorsjátékra, a melyben
7 millió 450,000 bir. mark
biztosan nyerhető.
Ezen előnyös sorsjáték nyereményei, mely tervszerüen csupán 47,900 sorsjegyet tartalmaz, — a következők: 1-ső nyeremény 375,000 bir. márk — továbbá: 250 ezer, 125,000, 80,000, 60 ezer, 50,000, 40,000, 36 ezer, 4-szer 30 ezer és 24 ezer, 3-szor 20 ezer és 18 ezer, 27-szer 15,000; 12 ezer és 10,000, 38-szor 6000, 44-szer 4800, és 4000, 203-szor 3600 és 2400, 411-szer 1800, 1500 és 1200 — 1118 szor 600, — 360 és 300; — 19 816-szor 240, 131, 120 és 60, 13,740-szer 48, 24, 18, 12 és 6 bir. márk, a melyek kevés hónap alatt 5 osztályban biztosan megnyeretnek.
A harmadik nyereményhuzás hivatalosan 4, és 5-dik augusztusra határoztatott, és ehez
Egy egész eredeti sorsjegy ára csak 10 ft o. ért,
Egy fél " " " 5 "
Egy negyed " " " 2½ "
és ezen az állam által biztositott eredeti sorsjegyek (nem eltiltott igérvények), az illeték bérmentes beküldése után, legkényelmesebben ajánlott levelekben, a legtávolabb vidékekre is általam szétküldetnek.
A résztvevők mindegyike az eredeti sorsjeggyel együtt ingyen kap tőlem egy, az államczimerrel ellátott játszótervet s a megtörtént sorsolás után azonnal felszólittatlanul a hivatalos nyereménylajstromot.
A nyeremények kifizetése és szétküldése az érdekletteknek általam pontosan és szigoru titoktartás mellett eszközöltetik.
☞ Minden megrendelést lehet egyszerü postautalványra tett fizetéssel, vagy ajánlott levélben megküldeni.
☞ Forduljanak tehát megrendeléseikkel bizalomteljesen
Samuel Heckscher senior,
Banquier és Wechsel-Comptoir-hoz
Hamburgban.
237 1—4

Kiadó magtár.
Kismesterutczán 1173. sz. alatt egy magtár 540 köbölre — minden órán kiadó. Értekezhetni ugyanott.
238 2—3

HIRDETÉS
A debreczeni piaczutczai 1824-dik számu Dragota-féle emeletes háznak, telkének s ondódi külső földének, néhai Dragota Erzsébet hagyatékához tartozó fele része szabad kézből eladó. Értekezhetni a néhai Dragota Erzsébet végrendeletének végrehajtójával Udvarhelyi Károly ügyvéddel. Lakik nagyhatvanutczán 1558. sz. alatt.
239 2—3

Debreczen, 1875. Nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában. — Laptulajdonos Oláh Károly.